

**UCHWAŁA NR XX/154/25
RADY GMINY SKÓRZEC**

z dnia 29 grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) i art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 i z 2022 r. poz. 2600) uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Skórzec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Skórzec

Artur Jastrzębski-Pypowski

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029

Podstawą prawną Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 są:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- 3) ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 – Cel operacyjny: 2. Profilaktyka uzależnień,
- 5) rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2026 z Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałanie narkomanii realizuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności przez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną oraz profilaktyczną; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Profilaktyka rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii należą do zakresu działania Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Program jest efektem działań samorządu lokalnego odpowiedzialnego za zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców, właściwe wychowanie młodego pokolenia, ład i porządek publiczny, promocję zdrowego sposobu życia.

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień oraz przemocy, poprzez niwelowanie istniejących problemów, jak również zmniejszanie ich skutków.

I. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych mieszkańców gminy Skórzec

Dokument ten ma na celu przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w trzecim kwartale 2025 roku. Obejmuje on podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Skórzec wśród trzech grup respondentów: dorośli mieszkańcy, sprzedawcy napojów alkoholowych oraz dzieci i młodzież szkolna.

ZASTOSOWANE METODY BADAWCZE

W procesie opracowania diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych dla Gminy Skórzec zastosowano dwie komplementarne metody badawcze: CAWI (Computer-Assisted Web Interview) oraz PAPI (Paper-and-Pencil Interview).

Metoda **CAWI** polega na wspomaganym komputerowo wywiadzie realizowanym przy użyciu strony internetowej. Jest to technika szeroko stosowana w badaniach ilościowych rynku i opinii publicznej, umożliwiającą zebranie danych od dużej liczby respondentów w krótkim czasie. W badaniu **CAWI uczestniczyli uczniowie szkół z terenu gminy oraz pracownicy instytucjonalni**, którzy wypełniali ankiety elektroniczne w dogodnym dla siebie momencie. Takie rozwiązanie zwiększa komfort respondentów i sprzyja szczerości odpowiedzi, co ma szczególne znaczenie przy pytaniach dotyczących kwestii wrażliwych, takich jak doświadczenia związane z problemami społecznymi. Do realizacji badania wykorzystano program CORIGO, rekomendowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE), który pozwalał na sprawne przygotowanie kwestionariusza, automatyczne zbieranie danych i wstępne ich porządkowanie, zapewniając wysoką jakość materiału badawczego.

Metoda **PAPI** (Paper-and-Pencil Interview) polega na tradycyjnym wywiadzie papierowym, podczas którego ankieter przeprowadza badanie bezpośrednio z respondentem, zapisując jego odpowiedzi na formularzu papierowym. W badaniu **PAPI uczestniczyli mieszkańcy gminy** co pozwoliło uzyskać informacje dotyczące opinii społecznej. Metoda ta umożliwia interakcję z ankietowanym, a także doprecyzowanie pytań w przypadku wątpliwości, co zwiększa wiarygodność i dokładność zbieranych danych.

Łączne zastosowanie obu metod – CAWI dla młodzieży szkolnej i pracowników instytucjonalnych oraz PAPI dla dorosłych mieszkańców – pozwoliło na uzyskanie pełnego i rzetelnego obrazu lokalnych zagrożeń społecznych, uwzględniającego różnorodne grupy respondentów i perspektywy.

PROBLEMATYKA BADANIA

ALKOHOLIZM

NIKOTYNIZM

NARKOMANIA

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

PRZEMOC DOMOWA

CYBERPRZEMOC

Najważniejsze problemy społeczne w opinii dorosłych mieszkańców:

oW opinii mieszkańców Gminy Skórzec najistotniejszymi problemami społecznymi są: uzależnienie od alkoholu (94%), przemoc domowa (94%) oraz uzależnienie od papierosów (81%).

oZ kolei w kwestii zjawisk uzależnień bardzo powszechnymi w ich środowisku są: alkoholizm (81%), sieciologizm (75%) oraz nikotynizm (69%).

oJak wskazują wyniki badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Skórzec 19% z respondentów zna osobiście lub ze słyszenia osoby doznające przemocy w rodzinie, a 37% ma podejrzenia, że może do tego dochodzić.

oWedług opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu mieszkańcy Gminy Skórzec odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim stopniu ryzyka – większość badanych z rozumą spożywa alkohol – najczęściej kilka razy w roku (31%) oraz kilka razy w tygodniu (13%), wypijając przy tym umiarkowane ilości alkoholu (1-2 porcje: 31%, 3-4 porcje: 13%).

o69% badanych uważa, że w najbliższej okolicy znajdują się odpowiednia liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol, a dla 31% jest tych miejsc za dużo.

o69% respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku, a 75% badanych mieszkańców nie zna miejsc do których po pomoc może zgłosić się osoba uzależniona od alkoholu.

oPalenie wyrobów tytoniowych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Skórzec jest zauważalnym nałogiem – 64% z badanych deklaruje, że nie pali wyrobów tytoniowych, a łącznie 36% badanych pali okazynie oraz regularnie papierosy lub e-papierosy.

o44% z badanych deklaruje, że zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne takie jak narkotyki lub dopalacze. 56% wskazało, że nie ma w swoim otoczeniu takich osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze.

oProblem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Skórzec, jest nie rozpowszechnionym zjawiskiem - 87% respondentów przyznaje, że nie ma doświadczenia z grami hazardowymi.

oWiększość respondentów (75%) nie ma tendencji do "zajadania" stresów i trudnych emocji, podczas gdy 25% przyznaje się do takiego zachowania. Co więcej, aż 75% badanych nie ma problemów z kontrolowaniem swoich zachowań jedzeniowych, co oznacza, że 25% doświadcza trudności w tym obszarze. Wyniki te sugerują, że problemy związane z niekontrolowanym jedzeniem w reakcji na stres dotyczą mniejszości z badanych.

oJak wynika z przeprowadzonych badań 88% mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Świadczyć to może o wysokim poziomie wiedzy mieszkańców na temat tego, jak istotne jest ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych. Badani wskazali na potrzebę organizacji: warsztatów profilaktycznych dla uczniów (29%), wsparcia psychologicznego dla rodzin (29%), udziału w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych (21%) oraz otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (7%)

Rekomendowane działania dla dorosłych mieszkańców:

oKontynuowanie podejmowanych działań informujących o negatywnych skutkach zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia. W tym celu skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki, broszury lub rozmieszczone na terenie Gminy plakaty i bilbordy. Aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców, warto wykorzystać przy tym nowe media. Warto również wykorzystać tablice informacyjne w miejscach publicznych.

oOrganizowanie szkoleń dla lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania wzorów spożywania alkoholu przez pacjentów i podejmowania interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie.

oPrzeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami.

oWspółpraca z Policją, na przykład w celu rozpowszechniania przez nich ulotek, broszur i materiałów edukacyjnych podczas kontroli drogowych na temat wpływu alkoholu na organizm.

oRozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc.

oPodjęcie działań profilaktycznych wykorzystując przy tym strategię informacyjną mającą na celu edukację mieszkańców z zakresu szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego najbliższym otoczeniu

oWskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.

oNależałoby mimo wszystko zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.

Pracownicy Instytucjonalni:

oBadani członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Skórzec za najbardziej istotne problemy związane z uzależnieniami uznali: spożywanie alkoholu przez młodzież, zażywanie leków na receptę w celach niemedycznych, palenie papierosów przez dorosłych, przemoc domowa związana z zażywaniem substancji, brak świadomości zagrożeń związanych z uzależnieniami, a także brak dostępu do terapii uzależnień.

oRespondenci za najważniejsze zadania KRPA uznali: motywowanie do podjęcia leczenia, które wskazało 100% badanych, a także procedura kierowania na leczenie odwykowe – 80% oraz podejmowanie działań zgodnych z rekomendacjami KCPU – 40% wskazań, a także właściwe wydatkowanie środków KRPA - 20% wskazań.

oRespondenci podkreślili, że współpraca pomiędzy ZI a KRPA jest bardzo skuteczna (83%) oraz skuteczna (17%). Za najbardziej efektywne sposoby zwiększenia tej współpracy uznano: szkolenia wspólne dla członków obu instytucji (67%), wspólne projekty i programy profilaktyczne (67%), regularne spotkania i wymiana informacji (50%), ustalenie wspólnych celów i strategii działania (33%) oraz zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej (33%).

oNajwiększe bariery w realizacji działań to: niedobór specjalistów (np. terapeutów, psychologów) oraz niska świadomość społeczna dotycząca problemu.

oRespondenci ocenili współpracę z lokalnymi władzami pozytywnie – 66% uważa, że władze wspierają działania, 17 % wskazało, że wsparcie to jest ograniczone, a 17% wskazało brak informowania władz.

oAnaliza wskazań respondentów pokazuje, że w opinii pracowników instytucjonalnych za najważniejsze działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, które powinny zostać wdrożone przez KRPA i Zespół Interdyscyplinarny, uznaje się programy edukacyjne w szkołach (83%), współpraca z lokalnymi instytucjami (67%), konsultacje i wsparcie psychologiczne rodzin (67%), szkolenia i warsztaty dla dorosłych mieszkańców (67%) oraz kampanie społeczne zwiększające świadomość na temat uzależnień (17%).

Rekomendowane działania

oZorganizowanie szkoleń i warsztatów dla dorosłych mieszkańców, aby zwiększyć świadomość społeczną na temat uzależnień i ich skutków.

oRealizacja kampanii społecznych edukujących o problemach uzależnień, skierowanych zarówno do młodzieży, jak i dorosłych.

oZapewnienie wsparcia psychologicznego dla rodzin oraz stworzenie systemu łatwiejszego dostępu do terapii uzależnień.

oZacieśnienie współpracy między KRPA a Zespołem Interdyscyplinarnym poprzez regularne spotkania i wypracowanie wspólnych strategii działania.

oWzmocnienie współpracy z lokalnymi instytucjami zdrowia i pomocy społecznej w celu lepszego wykorzystania dostępnych zasobów.

oZwiększenie środków finansowych przeznaczanych na działania profilaktyczne oraz zatrudnienie dodatkowych specjalistów, takich jak psychologowie i terapeuci.

Diagnoza problemów występujących w środowisku szkolnym:

oSpożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Skórzec jest obecne. 9% uczniów klas 4-6 oraz 37% uczniów klas 7-8 deklaruje, że ma za sobą inicjację alkoholową. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia oraz zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

oDo palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się 6% uczniów klas 4-6 oraz 23% starszych uczniów. Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była chęć spróbowania czegoś nowego. Jednocześnie, niepokojący jest względnie bardzo

łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

oJak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze jest obecny wśród uczniów szkół Gminy Skórzec. 2% z ankietowanych uczniów klas SP 4-6 oraz 4% uczniów klas 7-8 zadeklarowało, że przyjmowali kiedykolwiek substancje psychoaktywne takie jak narkotyki i dopalacze. Ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne.

oNależy zwrócić uwagę na obniżający się wiek osób sięgających po napoje energetyzujące, które stanowią duże obciążenie zdrowotne dla młodego organizmu. Aż 9% uczniów klas SP 4-6 oraz 29% SP 7-8 jest zdania, że napoje energetyczne są zdrowe. Co więcej 12% uczniów z młodszej oraz 40% starszej grupy deklaruje, że pije napoje energetyczne

oNiepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera. Uczniowie młodszych klas szkół podstawowych Gminy Skórzec najczęściej spędzają przed komputerem do 2 godzin dziennie – (SP 4-6: 38; SP 7-8: 28%). Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach i wypełnieniu obowiązków są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

oWnikliwie należy ocenić skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, ponieważ internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Doświadczenia z taką formą „rozrywki” deklaruje – 10% młodszych oraz 23% starszych uczniów. Warto zaznaczyć uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych.

oUczniowie przyznają, że doświadczają w szkole przemocy w różnorodnych formach (fizycznej bądź psychicznej). Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy, jako rozwiązania codziennych problemów.

oUczniowie w Gminie Skórzec deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami. Zaleca się rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców. Uczniowie przyznają, że doświadczają agresji słownej. Otrzymane wyniki mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą miały okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy.

Rekomendowane działania dla środowiska szkolnego:

Organizacja spotkań, pogadek, zajęć i warsztatów dla uczniów, które będą:

- wskazywały negatywne skutki picia alkoholu, palenia papierosów i uzależnienia od tych substancji,
- uświadamiały uczniom jak uzależnienie wpływa na życie,
- rozwijały asertywną postawę – umiejętność odmowy,
- kształtowały postawy wolne od używek oraz promowały zdrowy styl życia, uczenie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu,

oraz będą miały na celu:

- poznanie zasad ochrony danych osobowych w Internecie przez uczniów,
- uczenie zasady stosowania ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci oraz postawy wzajemnego szacunku w Internecie,
- kształtowanie w młodych ludziach czujności w stosunku do innych szczególnie nieznanym,
- dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń płynących z użytkowania Internetu,
- kształtowanie postaw uczniów sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z czasem i doбором treści programów komputerowych oraz Internetu,
- podnoszenie świadomości uczniów dotyczących ograniczeń prawnych wynikających z korzystania z sieci,
- ukazanie wpływu hazardu na funkcjonowanie młodego człowieka,
- poznanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- poznanie wpływu jaki ma na życie hazard,
- pokazanie jak budować pozytywny obraz samego siebie.

Poszerzanie wiedzy i kompetencji nauczycieli oraz rodziców poprzez szkolenia i spotkania otwarte w tematyce:

- Przyczyn wchodzenia w uzależnienie, charakterystyki substancji psychoaktywnych.
- Wskazania miejsca nauczyciela i rodzica w procesie szeroko pojętej profilaktyki uzależnień.
- Ukazania znaczenia i oczekiwanych skutków programów profilaktycznych.
- Sposobów wyjścia z uzależnienia.
- Ukazania roli komunikacji w relacjach z dzieckiem i uczniem.
- Przedstawienie mechanizmu i konsekwencji uzależnienia.
- Zwrócenie uwagi na różne formy uzależnienia.
- Przekazanie rzetelnej i dokładnej wiedzy o specyfice czynności uzależniających oraz ich wpływie na organizm i zwrócenie uwagi na różne formy uzależnienia.
- Przekazanie rzetelnej i dokładnej wiedzy o specyfice czynności uzależniających oraz ich wpływie na organizm i psychikę młodych ludzi.
- Omówienie poszczególnych uzależnień behawioralnych tj. pracoholizm, internetoholizm, jedzenioholizm, zakupoholizm i uzależnienie od hazardu, gier, zakładów, seksu.
- Omówienie: ZUI – Zespół Uzależnienia do Internetu, wpływ komputera i Internetu na młodego człowieka, rodzaje aktywności dzieci i młodzieży w sieci, zalety korzystania z Internetu.
- Najpopularniejsze zagrożenia Internetu.
- Jak chronić własne dziecko – poradnik dla wychowawców klas i nauczycieli, sposoby ochrony dzieci przed zagrożeniami w sieci.
- Nowe zagrożenia m.in: sexting – nastoletnia auto-pornografia w sieci, cyberprzemoc, era informacji i manipulacji medialnej, kampanie społeczne dotyczące zagrożeń związanych z Internetem.

II. Dane statystyczne z Gminy Skórzec

Gmina Skórzec liczy 8499 mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2024 r., zamieszkujących w 23 sołectwach.

Zebrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych na terenie gminy Skórzec wskazują, że w 2024 r. funkcjonowało 14 punktów przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy + stacja paliw) i 1 przeznaczony do spożycia w miejscu sprzedaży.

Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie profilaktyki

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

Punkt Konsultacyjny;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

Komisariat Policji;

Zespół Interdyscyplinarny;

Grupy AA i Al-ANON;

Organizacje pozarządowe – Skórzeckie Stowarzyszenie Dobroczynne;

Szkoły z gminy Skórzec;

Punkt pomocy psychologicznej.

III. Obszary problemowe

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych mieszkańców gminy Skórzec danych statystycznych z instytucji lokalnych zajmujących się problemem alkoholowym z gminy Skórzec, badań ogólnopolskich można wymienić n/w obszary problemowe

1) Duża dostępność alkoholu dla mieszkańców gminy.

a.dostępność alkoholu można badać w dwu wymiarach: dostępność ekonomiczna (na zakup jakiej ilości alkoholu pozwalają dochody), dostępność fizyczna (liczba punktów sprzedaży lub czas ich otwarcia). W ostatnich latach wzrasta dostępność ekonomiczna i fizyczna.

b.w opinii mieszkańców młodzież ma łatwy dostęp do napojów alkoholowych.

2) Szybkie tempo narastania zachowań ryzykownych młodzieży.

a.Wraz z wiekiem wzrasta grupa młodzieży sięgającej po środki psychoaktywne.

b.Znaczne przyzwolenie dorosłych na spożywanie napojów alkoholowych przez osoby niepełnoletnie.

c.Znacząca liczba uczniów należy do grona konsumentów alkoholu i papierosów.

d.Duża grupa uczniów wychowuje się w rodzinach z problemem alkoholowym, za tym samym stanowi grupę ryzyka.

e.Zwiększony kontakt młodzieży z narkotykami i dopalaczami.

f.Zagrożenie uzależnieniem od komputera, Internetu, gier hazardowych.

3) Nadużywanie napojów alkoholowych przez osoby dorosłe.

a. Znaczna grupa mieszkańców spożywa alkohol w sposób szkodliwy.

b. Obserwuje się picie alkoholu w miejscach publicznych.

c. Rodziny z problemem alkoholowym są bardziej narażone na występowanie przemocy domowej.

d. Odnotowuje się przypadki zatrzymania osób będących pod wpływem alkoholu.

4) Ograniczony dostęp do pomocy dla uzależnionych i ich rodzin.

a. Utrudniony dostęp do informacji dotyczących miejsc pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin.

IV. Cele programu

Cel główny:

Ograniczenie rozmiarów problemów wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Cele szczegółowe:

1. Ograniczania rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu.
2. Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież.
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.
4. Ograniczanie dostępności alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży.

V. Zadania programu

1. Cel szczegółowy:

Ograniczania rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

Działania	Wskaźniki	Budżet
Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	Liczba osób korzystających	25.000
Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osób nadużywających alkoholu do ograniczenia jego spożywania lub podjęcia leczenia odwykowego	Liczba posiedzeń Liczba wniosków skierowanych do sądu Liczba uzyskanych opinii Liczba osób skierowanych na badania	24.000
Podnoszenie kompetencji w zakresie profilaktyki poprzez finansowanie i dofinansowanie szkoleń oraz studiów podyplomowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w społecznościach lokalnych dla członków GKRPA	Liczba szkoleń Liczba odbiorców Liczba członków, dla których sfinansowano studia podyplomowe	7.000
Edukacja społeczna (w tym zakup materiałów promocyjnych i gadżetów profilaktycznych)	Liczba zakupionych materiałów	5.000
Działalność informacyjna – dyżury członków Komisji w Urzędzie Gminy	Liczba godzin dyżurów	Zgodnie z zasadami wynagradzania GKRPA

2. Cel szczegółowy:

Ograniczenie zjawiska picia alkoholu i używania narkotyków przez dzieci i młodzież

Działania	Wskaźniki	Budżet
Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży nt. uzależnień od narkotyków, substancji psychoaktywnych i psychotropowych, uzależnień behawioralnych oraz od hazardu	Liczba programów	19.000
Dofinansowanie do wypoczynku letniego, zimowego, obozów, kolonii, wycieczek z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, wobec których występują problemy alkoholowe, narkotykowe, uzależnienia behawioralne	Liczba akcji	15.000

3. Cel szczegółowy

Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, osób fizycznych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Działanie	Wskaźniki	Budżet
Pomoc terapeutyczno- rehabilitacyjna dla osób uzależnionych i ich rodzin w tym profilaktyka, diagnoza oraz terapia FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) Dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych i osób fizycznych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rozwiązywania problemów alkoholowych	Liczba uczestników	70.000
Współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom		

4. Cel szczegółowy

Zmniejszenie dostępności fizycznej alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży

Działanie	Wskaźniki	Budżet
Wydawanie postanowień o zgodności lokalizacji miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	Liczba postanowień	Zgodnie z zasadami wynagradzania GKRPA

Źródło pozyskiwania wskaźników stanowią będą sprawozdania, dokumentacja prowadzonych działań.

Realizatorem programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórcu, Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, pozostałe instytucje wymienione w zasobach lokalnych umożliwiające prowadzenie profilaktyki.

W realizacji programu mogą uczestniczyć osoby fizyczne i prawne, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające niezbędną wiedzę, doświadczenie i kadrę w zakresie zadań objętych programem.

Przewiduje się również podejmowanie działań wynikających z potrzeb, które nie były rozpoznane w trakcie opracowywania Programu oraz pozostawia możliwość dokonywania przesunięć środków na realizację poszczególnych zadań w ramach posiadanych środków.

Łączna kwota realizacji Programu planowana na rok 2026 wynosi 165.000 zł.

Podmioty realizujące zadania Programu mają obowiązek informowania o źródle finansowania/dofinansowania działania w następującym brzmieniu „DZIAŁANIE FINANSOWANE/DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2026-2029” – stosownie do charakteru realizowanego zadania, poprzez widoczną informację pisemną w miejscu jego realizacji, kierowaną do odbiorców.

Ponadto podmioty mają obowiązek składania merytorycznego i finansowego z przeprowadzonych działań.

VI. Źródła finansowania

Głównym źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026-2029 Gminy Skórzec stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze, zgodnie z art. 18² Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dodatkowo środki pozyskane z innych źródeł m. in. z dotacji celowych z budżetu państwa. Zadania finansowane mogą być również z dotacji celowych, a także darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych, jak też środków pozyskanych z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych.

Planowana kwota wynosi 644.000 zł.

VII. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie stanu problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie gminy Skórzec będzie prowadzone przez realizatorów Programu poprzez:

1. badania ankietowe dotyczące skali zjawiska nadużywania alkoholu, narkotyków,
2. stworzenie sieci wymiany informacji między tymi instytucjami, zbieranie danych statystycznych,
3. analizowanie sprawozdań i badań statystycznych poprzez diagnozę społeczną wśród mieszkańców Gminy Skórzec.

VII. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie za każde potwierdzone przez Przewodniczącego uczestnictwo w posiedzeniu plenarnym Komisji w wysokości: przewodniczący, zastępca i sekretarz Komisji 5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego z poprzedniego kwartału ogłoszonego przez Prezesa GUS, pozostali członkowie komisji 3 % przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego z poprzedniego kwartału ogłoszonego przez Prezesa GUS.

Prowadzenie rozmów motywujących do leczenia z osobami uzależnionymi i ich rodzinami w wysokości 90 zł brutto za osobę dla każdego członka zespołu.

Oględziny i pomiar miejsc usytuowania punktów sprzedaży, kontrolę prawidłowości korzystania z zezwoleń w wysokości 90 zł brutto za punkt dla jednego członka Komisji.

Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu, na podstawie list obecności. Osoby nie uczestniczące w pracach Komisji nie otrzymują wynagrodzenia.

Przewodniczący Rady Gminy
Skórzec

Artur Jastrzębski-Pypowski

Uzasadnienie

do uchwały nr XX/154/25 Rady Gminy Skórzec z dnia 29 grudnia 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. Do takich spraw należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu a także przeciwdziałaniem narkomanii, które są zadaniami własnymi gminy.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest poprzez gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalany przez radę gminy na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Projekt niniejszego programu uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia.

W powyższym programie określono także zasady wynagradzania członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórcu, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, policję, placówki oświatowe, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe jak również osoby fizyczne, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające niezbędną wiedzę, doświadczenie i kadre w zakresie zadań objętych programem.

Projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 – 2029 dla Gminy Skórzec został opracowany po analizie dokumentacji zgromadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Skórcu i przeprowadzeniu Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych Gminy Skórzec oraz uzyskał pozytywną rekomendację Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przewodniczący Rady Gminy Skórzec

Artur Jastrzębski-Pypowski